

INSTRUKCJA

w sprawie gospodarowania środkami ochrony indywidualnej oraz odzieżą i obuwem roboczym

§ 1

1. Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży dostarcza pracownikom uczelni środki ochrony indywidualnej, spełniające wymagania dotyczące oceny zgodności określone w odrębnych przepisach oraz odzież i obuwie robocze, spełniające wymagania określone w Polskich Normach.

§ 2

1. Pracodawca dostarcza pracownikowi nieodpłatnie odzież i obuwie robocze, jeżeli odzież własna pracownika może ulec zniszczeniu lub znacznemu zabrudzeniu oraz ze względu na wymagania technologiczne, sanitarne lub bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 3

1. Środki ochrony indywidualnej powinny być stosowane w sytuacjach, kiedy nie można uniknąć zagrożeń lub nie można ich wystarczająco ograniczyć za pomocą środków ochrony zbiorowej lub odpowiedniej organizacji pracy.
2. Zagrożenia, przy których wymagane jest stosowanie środków ochrony indywidualnej **określa tabela nr 1.**
3. Środki ochrony indywidualnej powinny być używane zgodnie z terminami ich ważności zamieszczonymi przez pracodawcę w „Tabeli Norm” (do czasu utraty cech użytkowych podanych przez producenta) lub do momentu zniszczenia.
4. Środki ochrony indywidualnej powinny być przeznaczone do osobistego użytku. W wyjątkowych przypadkach środek ochrony indywidualnej może być używany przez więcej niż jedną osobę, o ile zastosowano działania wykluczające niepożądany wpływ takiego użytkowania na zdrowie lub higienę użytkowników.
5. Rodzaje prac, przy których wymagane jest stosowanie środków ochrony indywidualnej **określa tabela nr 2.**
6. Rodzaje środków ochrony indywidualnej **określa tabela nr 3.**
7. Sposób użytkowania a także sposób konserwacji, przechowywania i kontrolę cech przydatności środków ochrony indywidualnej określa instrukcja producenta, dołączana do każdej ochrony indywidualnej, z którą użytkownik obowiązany jest zapoznać się przed zastosowaniem ochrony.
8. Przydział środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, których stosowanie jest niezbędne na poszczególnych stanowiskach pracy w PWSiIP oraz okresy ich użytkowania określa „Tabela Norm” stanowiąca **załącznik nr 2** do niniejszej instrukcji.

9. Decyzję dotyczącą zakupu innych niż wymienione w załączniku nr 1 środków ochrony indywidualnej bądź odzieży roboczej lub obuwia roboczego podejmuje Kanclerz PWSliP na pisemny wniosek kierownika jednostki organizacyjnej, uzasadniający dany zakup, zaopiniowany przez stanowisko ds. BHP i Ppoż. w PWSliP.

§ 4

1. Środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze stanowią własność PWSliP. Wydawane są pracownikom nieodpłatnie i winny być użytkowane zgodnie z przeznaczeniem.
2. Nadzór nad właściwym użytkowaniem środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego sprawują kierownicy odpowiednich jednostek organizacyjnych.

§ 5

1. Środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze otrzymuje pracownik z dniem rozpoczęcia pracy w PWSliP.
2. Pracownik nie może być dopuszczony do pracy bez środków ochrony indywidualnej, obuwia i odzieży roboczej, przewidzianych dla danego stanowiska pracy oraz bez odpowiedniego szkolenia w zakresie zasad posługiwania się tymi środkami. Szkolenie w zakresie zasad posługiwania się tymi środkami wchodzi w zakres instruktażu stanowiskowego bhp, dokonywanego przez bezpośredniego przełożonego.
3. Przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego dokonuje się zależnie od charakteru i warunków wykonywanej pracy.
4. Środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze pracownik pobiera z magazynu PWSliP – Dział Techniczny na podstawie odpowiednich dokumentów wystawionych przez w/w dział.
5. Określony w Tabeli Norm okres użytkowania środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego rozpoczyna się z dniem wydania ich pracownikom. Pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze czasu pracy otrzymują należny asortyment na okres proporcjonalnie przedłużony.

§ 6

1. Środki ochrony indywidualnej winny być użytkowane przez pracownika do czasu utraty ich cech ochronnych, określonych w atescie i instrukcji użytkowania podanych przez producenta.
2. Przydział następnej odzieży i obuwia roboczego przysługuje pracownikowi po upływie okresu użytkowania określonego w Tabeli Norm lub utraty cech użytkowych.
3. Wydane pracownikowi do indywidualnego użytkowania środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze nie podlegają zwrotowi.
4. Ustalenia ust. 3 nie dotyczą pracowników, z którymi rozwiązano umowę o pracę zawartą na okres krótszy niż czasookres pobranej odzieży określonej w tabeli norm. Pobrane przez nich środki ochrony i odzież podlegają zwrotowi - z wyjątkiem bielizny osobistej i obuwia roboczego. Odpowiedzialnymi za

rozliczenie tych pracowników z pobranych środków ochrony indywidualnej i odzieży są kierownicy jednostek organizacyjnych. Zwrócone środki ochrony indywidualnej i odzież pozostają w dyspozycji kierownika jednostki i winny być wykorzystywane (po uprzednim wypraniu i oczyszczeniu).

5. Za należne lecz nie pobrane środki ochrony indywidualnej Uczelnia nie wypłaca ekwiwalentu.

§ 7

1. W razie utraty nadzwyczajnej lub zniszczenia środków ochrony indywidualnej lub odzieży czy obuwia roboczego przed upływem okresu użytkowania określonym w Tabeli Norm, pracownikowi należy niezwłocznie przydzielić nowe środki ochrony i odzież. Fakt utraty lub zniszczenia pracownik winien zgłosić bezpośrednio przełożonemu, który dla ustalenia przyczyn powołuje komisję.
2. Komisja, o której mowa w ust. 1, sporządza protokół szkody (wzór druku protokołu stanowi załącznik nr 3 do niniejszej instrukcji), który po zatwierdzeniu przez Kanclerza PWSliP stanowi podstawę do wydania pracownikowi nowych ochron i odzieży.
3. W przypadku nie uwzględnienia przyczyn zniszczenia odzieży, obuwia lub środków ochrony (wina pracownika, celowe zniszczenie, stosowanie niezgodnie z przeznaczeniem – w tym nie do wykonywania pracy na rzecz PWSliP w Łomży) pracownik kupuje nową odzież, obuwie lub środki ochrony na własny koszt.

§ 8

1. Konserwacja, naprawa oraz pranie środków ochrony indywidualnej i odzieży należą do obowiązków pracownika.
2. Nie można powierzać pracownikowi prania, konserwacji, odpylania i odkażania środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, które w wyniku stosowania uległy skażeniu środkami chemicznymi, promieniotwórczymi lub materiałami biologicznie zakaźnymi.
3. Za pranie odzieży/konserwację/ pracownikowi przysługuje ekwiwalent pieniężny. Wysokość ekwiwalentu ustala Kanclerz PWSliP.
4. Ekwiwalent pieniężny za pranie odzieży/konserwację/ przysługuje po każdym przepracowanym miesiącu. Płatny jest raz w roku, w miesiącu grudzień.
5. Ekwiwalent, o którym mowa w ust. 3, oblicza Dział Techniczny w porozumieniu ze stanowiskiem ds. BHP i P.poż. oraz Biurem Rektora –Sekcją Spraw Osobowych w rocznych okresach rozliczeniowych, biorąc za podstawę okres zatrudnienia pracownika na danym stanowisku oraz rodzaj pobranej odzieży.
6. Dział Techniczny składa do Kwestury listę wypłat ekwiwalentu pieniężnego w terminie do 20 grudnia danego roku.

TABELA NORM**odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej
dla stanowisk pracy w PWSliP w Łomży****DZIAŁ I. Stanowiska ogólne**

Lp.	Stanowisko	Zakres wyposażenia	Okres używalności w miesiącach	Uwagi
		R - odzież i obuwie robocze O - środki ochrony indywidualnej	dz- do zużycia o.z- okres zimowy	
1	2	3	4	5
1.	Pracownik gospodarczy-Szatniarz	R- ubranie drelichowe lub kombinezon drelichowy lub fartuch R- obuwie robocze R- koszula flanelowa R- beret lub czapka drelichowa O- rękawice ochronne O- rękawice bawełniane O- okulary ochronne O- kamizelka ocieplana O – buty ocieplane O- kurtka p/deszczowa O - Kamizelka odblaskowa	dz(min24) dz(min24) 12 dz(min24) dz dz dz dz(min36) dz(min36) dz(min36) d.z.	120,0 140,0 30,0 10,0 10,0 2,50 25,0 100,0 160,0 40,0 10,0
2.	Pracownik gospodarczy - Konserwator	R- ubranie drelichowe lub kombinezon drelichowy lub fartuch R- obuwie robocze R- koszula flanelowa R- beret lub czapka drelichowa O- rękawice ochronne O- rękawice bawełniane O- okulary ochronne O- kurtka ocieplana O – buty ocieplane O – kurtka p/deszczowa O – Kamizelka odblaskowa O- buty gumowe O – sprzęt ochronny przed upadkiem z wysokości/szelki, liny, amortyzatory/ O – ochronniki słuchu podczas koszenia	dz(min24) dz(min24) 12 dz(min24) dz dz dz dz(min36) dz(min36) dz(min24) d.z dz określa producent wg.instrukcji d.z	120,0 140,0 30,0 10,0 10,0 2,50 25,0 180,0 160,0 40,0 10,0 45,0 450,0 50,0

3.	Pracownik gospodarczy - Sprzątaczką	R- fartuch roboczy R- obuwie ochronne(antypoślizgowe) O- rękawice gumowe O- rękawice ochronne lateksowe R – Ocieplacz/Polar	12 12 dz d.z 24	50,0 75,0 3,0 0,8 100,0
4.	Kierowca sam. osobowego	R- ubranie drelichowe lub fartuch drelichowy R- obuwie robocze R- czapka drelichowa lub beret O- rękawice ochronne O- kurtka ocieplana O- okulary p.słoneczne O – kamizelka odbłaskowa O – buty gumowe	dz(min24) dz(min24) dz(min24) dz dz(min36) dz d.z dz	120,0 140,0 10,0 10,0 180,0 40,0 10,0 45,0
5.	Starszy Portier	R – fartuch roboczy R – obuwie robocze/antypoślizgowe/ R – ocieplacz/Polar O – rękawice ochronne O – rękawice gumowane	12 12 24 dz dz	50,0 75,0 100,0 0,80 3,0
6.	Kierownik i Z-ca Działu Technicznego	R- fartuch O- kurtka ocieplana O- rękawice bawełniane O – rękawice ochronne O- buty ochronne/wzmocniona Podeszwa, ochrona palców i pięt/ R – Spodnie ogrodniczki + Bluza O – okulary ochronne	d.z(min24) d.z(min36) d.z. d.z dz dz dz	60,0 180,0 8,00 6,50 500,0 200,0 150,0
7.	Kierownik Działu Inwestycji i Remontów	R- fartuch O – kurtka ocieplana O- rękawice bawełniane O – rękawice ochronne O – buty ochronne O – kamizelka odbłaskowa	d.z(min24) d.z(min36) d.z d.z dz dz	60,0 180,0 8,0 6,50 200,0 10,0
8.	Pracownik archiwum	R- fartuch roboczy O- rękawice ochronne O- maska p.pyłowa	d.z(min36) d.z dz	50,0 0,8 8,0

		R- spodenki pływackie lub kostium kąpielowy	12	100,0
		R- obuwie sportowe	24	200,0
		R - kimono	24	200,0
		O- klapki	dz	100,0
		O – czepek kąpielowy	dz	200,0
		O - okulary	dz	100,0
	e) biochemia	R- fartuch biały	d.z(min24)	70,0
DZIAŁ III. Pracownicy naukowo – techniczni i inżynierjno techniczni				
1.	Pracownicy zatrudnieni na hali technologii żywności, pracownicy obsługi informatycznej, pracownik ds. bhp i P.poż.	R – fartuch /wg. potrzeb/	d.z(min24)	70,0

Środki ochrony indywidualnej są używane do czasu utraty ich cech ochronnych, a odzież i obuwie robocze – do czasu utraty cech użytkowych w stopniu uniemożliwiającym dokonywanie naprawy.

W rubryce „5” podano przybliżone ceny zakupu.

KONSULTOWANO ZE ZWIĄZKAMI ZAWODOWYMI:

1. NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” w PWSliP w Łomży. Region Mazowsze

Tomasz Kiska - przewodniczący

2. ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW PWSliP w Łomży

Chotewilsa Motella

OPRACOWAŁ ZESPÓŁ:

1. mgr inż. Andrzej Mojski- Starszy Inspektor ds. BHP i P.poż.

Andrzej Mojski

2. mgr Beata Siekierska – Specjalista ds. osobowych

Beata Siekierska

3. inż. Krzysztof Polkowski – Z-ca Kierownika działu Technicznego

Krzysztof Polkowski

9.	Pracownik biblioteki	R- fartuch roboczy bawełniany/wg potrzeb/ O- rękawice ochronne O- maska p.pyłowa	d.z dz dz	50,0 0,80 8,0
10.	Nauczyciel wychowania fizycznego - AZSP	R- dres sportowy R- koszulka sportowa R – spodenki sportowe R – obuwie sportowe O – kurtka ocieplana O – dres ortalionowy	24 12 12 24 36 36	200,0 60,0 50,0 200,0 280,0 200,0
DZIAŁ II. Pracownicy akademicki				
1.	Nauczyciele akademicki zatrudnieni w pracowniach i laboratoriach fizycznych, chemicznych	R- fartuch bawełniany O – obuwie ochronne O- fartuch kwasoodporny O- rękawice ochronne kwasoodporne O- okulary ochronne O- maska ochronna	d.z(min24) dz(min36) dz dz dz dz	50,0 60-80,0 60,0 10,0 25-65,0 20,0
2.	Nauczyciele akademicki nie wymienieni w poz.1.	R – fartuch bawełniany wg. potrzeb	d.z(min24)	60,0
3.	Nauczyciel praktycznej nauki zawodu	R – mundurek biały bawełniany O – obuwie ochronne	dz(min24) dz(min24)	220,0 60,0 -80,0
4.	Nauczyciele wychowania fizycznego:			
	a) obozownictwo- obozy wędrownie	R- dres sportowy R- koszulka sportowa R- spodenki sportowe R- obuwie sportowe O- kurtka nieprzemakalna	24 12 12 24 36	200,0 60,0 50,0 200,0 200,0
	b) lekka atletyka	R- dres sportowy R- koszulka sportowa R- spodenki sportowe R- obuwie sportowe O- kurtka ocieplana O- dres ortalionowy	24 12 12 24 36 36	200,0 60,0 50,0 200,0 280,0 200,0
	c) gimnastyka + obóz letni i zimowy	R- dres sportowy R- koszulka sportowa R- spodenki sportowe R- obuwie sportowe R- obuwie gimnastyczne O – kombinezon zimowy/kurtka zimowa O – dres ortalionowy	24 12 12 24 12 36 36	200,0 60,0 50,0 200,0 50,0 280,0 200,0
	d) pływanie + samoobrona	R- dres sportowy R- koszulka sportowa R- spodenki sportowe	24 12 12	200,0 60,0 50,0

Załącznik Nr 3
Do Instrukcji gospodarowania środkami
ochrony indywidualnej
oraz odzieżą i obuwem roboczym

PROTOKÓŁ SZKODY

Sporządzony w dniu .....w .....

Przez Komisję w składzie:

Kierownik Jednostki Organizacyjnej .....

1. Członek .....

2. Członek .....

Komisja zatwierdza szkodę niżej wymienionych: środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego wydanych do użytkowania przez

.....
/ imię i nazwisko pracownika/

Lp.	Nazwa przedmiotu	Data pobrania z magazynu

Opis powstania szkody:

.....
.....

Wniosek Komisji:

.....
.....

Podpisy Komisji

1. ....

2. ....

3.

Wniosek i opinia są mi znane i nie wyrażam sprzeciwu, Akceptuję.

.....
/podpis pracownika/

1. The first part of the document is a list of names.

2. The second part of the document is a list of names.

3. The third part of the document is a list of names.

Section 1: Introduction

The purpose of this document is to provide a comprehensive overview of the project's objectives and scope. It is intended for the use of all stakeholders involved in the project, including the project manager, team members, and sponsors. The document will outline the project's goals, deliverables, and the roles and responsibilities of the project team.

The project is a complex endeavor that requires the coordination of resources, time, and effort. It is essential to have a clear understanding of the project's objectives and scope from the beginning to ensure that the project is completed successfully.

The project manager is responsible for the overall management of the project, including the development of the project plan, the allocation of resources, and the monitoring of progress. The project manager will also be responsible for communicating the project's status to the project sponsor and other stakeholders.

The project team consists of individuals who are responsible for the execution of the project's tasks. Each team member will have a specific role and responsibility, and will be expected to work together to achieve the project's objectives.

The project sponsor is the individual who is responsible for providing the project with the necessary resources and support. The project sponsor will also be responsible for approving the project plan and monitoring the project's progress.

The project's success is dependent on the effective communication and collaboration of all stakeholders. It is essential to have a clear understanding of the project's objectives and scope, and to have a plan in place to ensure that the project is completed successfully.

The project plan is a document that outlines the project's objectives, scope, and the roles and responsibilities of the project team. It is a key tool for project management, and is used to track progress, manage resources, and communicate the project's status.

The project plan will be updated as the project progresses, and will be used to track progress and manage resources. It is essential to have a clear understanding of the project's objectives and scope, and to have a plan in place to ensure that the project is completed successfully.

The project manager will be responsible for the overall management of the project, including the development of the project plan, the allocation of resources, and the monitoring of progress. The project manager will also be responsible for communicating the project's status to the project sponsor and other stakeholders.

The project team consists of individuals who are responsible for the execution of the project's tasks. Each team member will have a specific role and responsibility, and will be expected to work together to achieve the project's objectives.

The project sponsor is the individual who is responsible for providing the project with the necessary resources and support. The project sponsor will also be responsible for approving the project plan and monitoring the project's progress.

The project's success is dependent on the effective communication and collaboration of all stakeholders. It is essential to have a clear understanding of the project's objectives and scope, and to have a plan in place to ensure that the project is completed successfully.

The project plan is a document that outlines the project's objectives, scope, and the roles and responsibilities of the project team. It is a key tool for project management, and is used to track progress, manage resources, and communicate the project's status.

The project plan will be updated as the project progresses, and will be used to track progress and manage resources. It is essential to have a clear understanding of the project's objectives and scope, and to have a plan in place to ensure that the project is completed successfully.

The project manager will be responsible for the overall management of the project, including the development of the project plan, the allocation of resources, and the monitoring of progress. The project manager will also be responsible for communicating the project's status to the project sponsor and other stakeholders.

The project team consists of individuals who are responsible for the execution of the project's tasks. Each team member will have a specific role and responsibility, and will be expected to work together to achieve the project's objectives.

The project sponsor is the individual who is responsible for providing the project with the necessary resources and support. The project sponsor will also be responsible for approving the project plan and monitoring the project's progress.

The project's success is dependent on the effective communication and collaboration of all stakeholders. It is essential to have a clear understanding of the project's objectives and scope, and to have a plan in place to ensure that the project is completed successfully.

Tabela nr 1

**ZAGROŻENIA, PRZY KTÓRYCH WYMAGANE JEST STOSOWANIE ŚRODKÓW
OCHRONY INDYWIDUALNEJ**

Zagrożenia			Najczęściej zagrożone części ciała											
			Głowa					Kończyny górne		Kończyny dolne		Inne		
			Czaszka	Twarz	Oczy	Narząd słuchu	Drogi oddechowe	Dłonie	Ręce	Stopy	Nogi	Skóra	Tułów, w tym brzuch	Drogi rodne
Fizyczne	Mechaniczne	Upadki z wysokości	X					X	X		X			
		Wybuchy, uderzenia, wstrząsy, zgniecenia	X			X		X	X	X	X	X		
		Przekłucia, przecięcia, otarcia		X	X			X	X	X	X	X	X	
		Poślizgnięcia, upadki						X		X	X			
		Drgania (wibracja)						X	X	X				
	Termiczne	Wysoka temperatura, ogień		X	X		X	X	X	X	X	X		
		Zimno		X		X	X	X		X		X		
	Elektryczne		X	X				X		X		X		
	Promieniowanie	Jonizujące		X	X			X		X			X	X
		Niejonizujące		X	X			X				X		
Hałas					X									
Chemiczne	Aerozole	Pyły, włókna			X		X					X		
		Dymy			X		X							
		Mgła		X	X		X	X						
	Płyny	Zanurzenie						X		X	X			
		Chłapanie, pryskanie		X	X			X	X	X	X	X		
	Gazy, pary			X	X		X							
Biologiczne	Szkodliwe bakterie			X	X		X	X		X		X		
	Szkodliwe wirusy						X	X		X		X		
	Grzyby				X		X			X		X		
	Biologiczne antygeny inne niż mikroorganizmy											X		
	Pierwotniaki i zwierzęta bezkręgowce						X					X		

Tabela nr 2

RODZAJE PRAC, PRZY KTÓRYCH WYMAGANE JEST STOSOWANIE ŚRODKÓW OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Lp.	Rodzaje środków ochrony indywidualnej	Rodzaje prac, przy których wymagane jest stosowanie środków ochrony indywidualnej
	Odzież ochronna	<p>Prace w narażeniu na działanie wody, czynników chemicznych, pyłowych, mechanicznych i biologicznych oraz wysokiej i niskiej temperatury - stwarzające ryzyko dla zdrowia lub bezpieczeństwa pracowników, w tym w szczególności:</p> <p>a) prace w narażeniu na działanie szkodliwych dla zdrowia substancji chemicznych i biologicznych oraz pyłów,</p> <p>b) prace w narażeniu na działanie substancji rakotwórczych,</p> <p>c) prace w kanałach ściekowych, studzienkach lub innych podobnych miejscach - w narażeniu na kontakt z wilgotnymi lub mokrymi ściankami,</p> <p>d) prace na zewnątrz pomieszczeń - w narażeniu na deszcz lub chłód,</p> <p>e) prace w pomieszczeniach o bardzo niskiej temperaturze, w tym w komorach chłodniczych,</p> <p>f) spawanie</p> <p>g) prace stwarzające ryzyko zapalenia odzieży od płomienia, gorących odprysków metali lub żużla,</p> <p>h) prace w kontakcie z przedmiotami o szorstkich powierzchniach, ostrych krawędziach i inne stwarzające ryzyko urazu,</p> <p>i) prace narażające na zamoczenie ciała lub przesiąknięcie odzieży w wyniku stosowania wody, roztworów, kąpiele</p> <p>j) prace w narażeniu na zanieczyszczenie ciała substancjami podatnymi na gnicie lub zainfekowanymi w tym w laboratoriach biologicznych i wszelkie inne prace, przy których istnieje ryzyko podobnych zanieczyszczeń,</p> <p>k) prace, podczas których pracownicy muszą być dobrze widoczni, w tym w transporcie wewnątrzzakładowym</p>
	Środki ochrony głowy	Prace narażające pracowników na urazy głowy, w tym w szczególności:
	1) hełmy ochronne	<p>a) prace budowlane, zwłaszcza na rusztowaniach i w ich sąsiedztwie, przy wznoszeniu i demontażu szalowania, przy rozbiórkach obiektów budowlanych, prace montażowe i instalacyjne,</p> <p>b) prace w sąsiedztwie urządzeń do podnoszenia, dźwigów i przenośników,</p>
	2) nakrycia głowy	<p>Ponadto:</p> <p>Prace stwarzające ryzyko pochycenia włosów, zamoczenia głowy lub zanieczyszczenia substancjami i materiałami toksycznymi, drażniącymi, żrącymi, podatnymi na gnicie lub mogącymi być źródłem infekcji oraz wykonywane w warunkach niskiej i wysokiej temperatury, a w szczególności:</p> <p>a) prace w narażeniu na działanie pyłów toksycznych albo substancji żrących lub drażniących,</p> <p>b) prace w kanałach ściekowych studzienkach,</p> <p>c) prace na zewnątrz pomieszczeń - w narażeniu na deszcz albo działanie niskiej lub wysokiej temperatury,</p> <p>d) prace w komorach chłodniczych,</p> <p>e) prace, przy których włosy pracowników są narażone na wciągnięcie przez ruchome części maszyn lub urządzeń mechanicznych,</p> <p>f) prace w narażeniu na działanie substancji rakotwórczych</p>
	Środki ochrony kończyn dolnych	<p>Prace stwarzające ryzyko urazów kończyn dolnych (w tym oparzenia), ich zamoczenia lub zanieczyszczenia substancjami i materiałami toksycznymi, drażniącymi, żrącymi, podatnymi na gnicie lub mogącymi być źródłem infekcji oraz wykonywane w warunkach niskiej lub wysokiej temperatury, a w szczególności:</p> <p>a) prace przy rozbiórkach, prace budowlane, prace przy wznoszeniu rusztowań, prace przy deskowaniu lub zdejmowaniu deskowania konstrukcji betonowych oraz inne prace na budowie w narażeniu na zranienie stóp przez gwoździe lub ostre przedmioty,</p>

		<p>b) prace na mostach, konstrukcjach stalowych, masztach, wieżach i dźwigach,</p> <p>c) stacjach energetycznych,</p> <p>d) prace w komorach chłodniczych,</p> <p>e) prace remontowe i renowacyjne,</p> <p>f) transport i magazynowanie ciężkich elementów, których upadek na stopę może spowodować jej zranienie,</p> <p>g) prace w narażeniu na ryzyko upadku z wysokości na skutek ześlizgnięcia, w tym prace na dachu,</p> <p>h) prace z użyciem pilarki łańcuchowej, w tym przycinanie i ścinanie drzew,</p> <p>i) prace w kanałach ściekowych, studzienkach,</p> <p>j) prace, przy których możliwe jest wylanie lub wyciek cieczy, w narażeniu na zamoczenie stóp przez te ciecze, w tym w pływalniach lub myjniach,</p> <p>k) prace w narażeniu na zanieczyszczenie stóp substancjami toksycznymi, żrącymi lub drażniącymi,</p> <p>l) prace w narażeniu na zanieczyszczenie stóp substancjami organicznymi podatnymi na gnicie lub odpadami</p>
	Środki ochrony kończyn górnych	<p>Prace stwarzające ryzyko urazów rąk (związanych również z działaniem wysokiej temperatury, wibracji oraz substancji chemicznych), prace w kontakcie z wodą, substancjami toksycznymi, żrącymi lub drażniącymi, z materiałami podatnymi na gnicie i innymi mogącymi być źródłem infekcji oraz prace w niskiej temperaturze, w tym w szczególności:</p> <p>a) prace z użyciem przedmiotów lub materiałów ostrych, tnących, kłujących, parzących lub szczególnie chropowatych albo inne narażające na uszkodzenia rąk, z wyłączeniem prac przy obsłudze maszyn, przy których istnieje niebezpieczeństwo wciągnięcia rękawicy,</p> <p>b) spawanie lub cięcie metali przy pomocy łuku elektrycznego i wszelkie inne czynności wymagające użycia lamp łukowych lub też innych źródeł promieniowania ultrafioletowego,</p> <p>c) prace, przy których przedramiona są narażone na poranienie lub rozpryskiwanie materiałów żarzących się,</p> <p>d) prace narażające pracowników na działanie substancji chemicznych i biologicznych niebezpiecznych dla zdrowia,</p> <p>e) prace, przy których ręce pracowników narażone są na kontakt z substancjami toksycznymi, żrącymi lub drażniącymi,</p> <p>f) prace w narażeniu na działanie substancji rakotwórczych,</p> <p>g) prace, przy których ręce pracowników są narażone na kontakt z zainfekowanymi zwierzętami lub padliną, szczątkami zwierząt lub substancjami pochodzenia zwierzęcego nienadającymi się do spożycia, w tym w miejscach przeznaczonych do rozbioru półtuszy zwierzęcych i laboratoriach biologicznych,</p> <p>h) prace przy ściekach i innych instalacjach kanalizacyjnych oraz czynności związane z ręcznym czyszczeniem rur i zbiorników lub inne czynności wymagające kontaktu rąk ze ściekami,</p> <p>i) prace w kontakcie z brudną bielizną lub brudną odzieżą, szmatami i starymi, niezdezynfekowanymi ubraniami, śmieciami,</p> <p>j) wszelkie prace, podczas których ręce są narażone na kontakt z substancjami mogącymi zawierać zarazki,</p> <p>k) prace w komorach chłodniczych</p>
	Środki ochrony twarzy i oczu	<p>Prace, przy których twarz lub oczy pracowników są narażone na urazy albo podrażnienia w wyniku działania czynników niebezpiecznych i szkodliwych dla zdrowia, w tym w szczególności:</p> <p>a) prace, przy których oczy są narażone na kontakt z substancjami o wyraźnym działaniu drażniącym wzrok, jak pył paku, pył węglowy i inne cząsteczki lub opary substancji żrących,</p> <p>b) spawanie lub cięcie metali przy pomocy palnika lub łuku elektrycznego,</p> <p>c) prace z laserami,</p> <p>d) obserwowanie intensywnych punktów świetlnych, w tym wnętrza pieca lub substancji silnie rozżarzonych, takich jak roztopiona stal albo szkło,</p>

		e) prace wymagające zastosowania promieni podczerwonych lub wywołujące intensywne promieniowanie ciepłe,
		f) prace wymagające użycia lamp łukowych lub innych źródeł promieniowania ultrafioletowego,
		g) szlifowanie na sucho, oczyszczanie lub usuwanie kamienia kotłowego przy użyciu młota oraz inne prace powodujące rozpryskiwanie mogących przedostać się do oczu ostrych cząsteczek, stopionych metali lub żrących płynów,
		h) prace przy maszynach do obróbki skrawaniem materiału, podczas której powstają wióry odpryskowe,
		i) prace w narażeniu na działanie substancji rakotwórczych,
		j) prace przy rozpylaniu płynów,
		k) prace z kwasami i roztworami żrącymi, środkami odkażającymi i substancjami do usuwania korozji
	Środki ochrony układu oddechowego	Prace w warunkach ryzyka narażenia na nadmierne zanieczyszczenie powietrza czynnikami szkodliwymi lub w warunkach niedoboru tlenu w powietrzu, w tym w szczególności:
		a) prace w zbiornikach, w ograniczonym obszarze i w gazowych piecach przemysłowych, gdzie może występować szkodliwy gaz lub niedobór tlenu,
		b) prace w narażeniu na wdychanie szkodliwych pyłów, gazów, par lub dymu,
		c) prace w chłodniach, gdzie istnieje niebezpieczeństwo wycieku czynnika chłodniczego,
		d) prace w kanałach ściekowych i innych obiektach podziemnych połączonych kanałami,
		e) prace w narażeniu na działanie substancji rakotwórczych
	Środki ochrony słuchu	Prace w warunkach, w których poziom hałasu przekracza najwyższe dopuszczalne natężenie, w tym w szczególności:
		a) prace przy użyciu narzędzi pneumatycznych,
		b) prace przy wbijaniu pali,
		b) cięcie drewna przy użyciu pilarki tarczowej lub pilarki z piłą łańcuchową
	Środki ochrony przed upadkiem z wysokości	Prace wykonywane w warunkach narażających na upadek z wysokości, w tym w szczególności:
		a) prace na rusztowaniach,
		b) montaż elementów prefabrykowanych,
		c) prace na masztach, słupach,
		d) prace w kanałach ściekowych
	Dermatologiczne środki ochrony indywidualnej	Prace narażające na podrażnienia skóry, w tym w szczególności:
		a) prace w narażeniu na działanie pyłu paku albo innych pyłów lub oparów wywierających na skórę podobne działanie drażniące,
		b) przetwarzanie materiałów powlekanych,
		d) prace w narażeniu na wdychanie chromianów, dwuchromianów alkalicznych, kwasu chromowego lub innych substancji żrących lub drażniących, wpływających na owrzodzenia lub perforację przegrody nosowej

RODZAJE ŚRODKÓW OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Lp.	Rodzaje środków ochrony indywidualnej	
1	Odzież ochronna	ubrania
		kombinezony
		kurtki, bluzy
		kamizelki
		spodnie
		fartuchy
		fartuchy przednie
		plaszczce
		peleryny
		ochraniacze barku
		ochraniacze klatki piersiowej
		ochraniacze brzucha
		ochraniacze pośladków
		osłony tułowia
		osłony głowy i karku
		kamizelki ostrzegawcze
		kurtki ostrzegawcze
spodnie ostrzegawcze		
inne rodzaje odzieży ochronnej		
2	Środki ochrony głowy	hełmy ochronne
		hełmy ochronne z wyposażeniem dodatkowym
		czapki
		kaptury
		berety
		chustki
		inne nakrycia głowy
3	Środki ochrony kończyn górnych	rękawice ochronne
		ochraniacze nadgarstka i przedramienia
		ochraniacze łokcia
		ochraniacze przedramienia i ramienia
		inne środki ochrony rąk
4	Środki ochrony kończyn dolnych	buty
		półbuty
		trzewiki
		saperki
		półsaperki
		kalosze

		sandały
		trepy
		ochraniacze stopy
		ochraniacze golenia
		ochraniacze kolana
		ochraniacze uda
		getry
		inne środki ochrony nóg
5	Środki ochrony twarzy i oczu	okulary
		gogle
		osłony twarzy, w tym półosłony i przyłbice
		tarcze
		inne środki ochrony twarzy i oczu
6	Środki ochrony słuchu	wkładki przeciwhałasowe
		nauszniki przeciwhałasowe
		inne środki ochrony słuchu
7	Środki ochrony układu oddechowego	sprzęt oczyszczający do pracy ciągłej, w tym filtrujący, pochłaniający i filtrująco-pochłaniający
		sprzęt izolujący do pracy ciągłej, w tym autonomiczny i stacjonarny
		sprzęt uciezkowy oczyszczający, w tym pochłaniacze i filtropochłaniacze
		sprzęt uciezkowy izolujący, w tym aparaty powietrzne butlowe i regeneracyjne
		inne rodzaje sprzętu ochrony układu oddechowego
8	Środki izolujące cały organizm	środki z doprowadzeniem powietrza
		środki umożliwiające stosowanie izolującego sprzętu ochrony układu oddechowego
		środki umożliwiające doprowadzenie powietrza lub stosowanie sprzętu ochrony układu oddechowego
9	Środki ochrony przed upadkiem z wysokości	uprząże, w tym szelki bezpieczeństwa i pasy biodrowe
		linki bezpieczeństwa
		amortyzatory
		urządzenia samohamowne
		inne środki chroniące przed upadkiem z wysokości
10	Dermatologiczne środki ochrony skóry	środki osłaniające skórę - kremy, pasty, maści
		środki oczyszczające skórę
		środki regenerujące skórę